

ANTIMOBBNINGSPLAN uppdaterad 22.9.2013/studiebyrån

“Det är inte de onda människornas ondska som är det farliga, utan de goda människornas tystnad”

Martin Luther King

Definition:

“Mobbning är när en studerande upprepade gånger blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera andra personer. Handlingar förtär systematiskt en persons självkänsla, handlingsmöjligheter eller möjligheter till eget försvar. Detta kan leda till såväl psykiska som sociala handikapp”

Mobbning kan ta sig olika uttryck:

Psykisk mobbning (grimaserar då någon närmar sig, vänder ryggen till, kastar menande blickar mellan varandra eller behandlar någon som luft) är vanligen svårast att upptäcka. Oftast vanligare bland flickor.

Fysisk mobbning (att sparka, slå, knuffa, knipa, slita i kläder) är lättast att upptäcka.

Verbal mobbning (att sprida rykten, härma, hota, anmärka på utseende och kläder, hånskratta och fnittra samt skämta på en annans bekostnad) är ofta vanligare bland pojkar.

Varje mobbningsfall är unikt och kräver individuell behandling.

Förebyggande åtgärder:

Gruppdynamiken i början av första skolåret är en av de förebyggande åtgärderna Practicum har. Med hjälp av olika övningar, lekar och tävlingar "tvingas studeranden att ta kontakt med varandra". Detta leder till att de har lättare att skapa djupare relationer och visa ett naturligt intresse för varandra. Genom gruppstärkande verksamhet skapas en vi-känsla. Ett bra klimat i klassen skapas också vid de dagliga samlingarna, vid tjej- och killsnack och vid kompisamtal. Det goda klimatet i sin tur höjer motivationen och studieprestationerna.

Det kräver ett långsiktigt arbete med fokusering på förebyggande åtgärder och ett aktivt ställningstagande mot mobbning och kränkande behandling.

De vuxna i barnens närhet (även föräldrarna) bär ansvar för att skapa ett gott socialt klimat där alla parter känner sig respekterade. Ett gott socialt klimat präglas av öppen kommunikation där alla har möjligheter att framföra sina åsikter.

Förutsättningen för ett lyckat mobbningsarbete är att arbeta förebyggande. Man skall:

- vara medveten om problemet
- informera hemmen och eleverna
- involvera kurator
- upprätthålla stödverksamhet som vänelever, tutorer, aktivt klassföreståndarskap
- tillämpa NOLLTOLERANS!

Följande faktorer har preventiv inverkan för både mobbaren och medhjälparna:

- **tydliga regler och gränser**
- **en yttre auktoritet**

Vi utgår ifrån att mobbaren i grunden önskar ge en positiv bild av sig själv. **Situationen befrämjas av att någon erkänd auktoritet följer händelserna och ger positiv feedback vid varje framsteg i mobbarens nya (antimobbings) roll!**

Vi vuxna måste sätta samma gränser och vara konsekventa, vi ska också arbeta utifrån en gemensam konfliktlösningsmodell. All personal har återkommande diskussioner om handlingsplanen mot mobbning – ansv. rektor.

Handlingsplan

Vid misstänkt mobbing kontaktas någon från studiebyrån:

- I Helsingfors studiehandledarna Mina Miettinen / Merja Björkman eller kuratorerna Anders Svartbäck / Pia Öhman.
- I Borgå studiehandledare Merja Björkman eller kurator Mia Malmsten.

Därefter kallar några i teamet de berörda studerandena till individuella lösningsinriktade samtal. Viktigt är också att alla inblandade iakttar absolut sekretess.

För att kunna agera är det viktigt att ha tillräckligt med underlag, frågeställningarna är:

Vilka är det som mobbar?

Man tar reda på vem ledaren är och vilka medlöparna är.

Vad är det egentligen som har hänt?

Man samlar in alla fakta om mobbningen.

Sekretess.

Ingen kan veta vem som "skvallrat", eftersom det är många som kan ha sett vad som hänt.

Ansvar.

Teamet markerar för den mobbade att det är skolans ansvar att se till att alla elever har det bra. Den/de som mobbat/r skall också ta sitt ansvar och här är ansvarstrappan nedan ett fint verktyg:

Samtalsmetodik

Man måste tala direkt och ge klara och enkla budskap. Mobbarna ska få ta sitt personliga ansvar för sitt handlande. De har skadat en annan människa. Brottet är allvarligt och detta skall markeras av skolan.

Samtal med ledaren och medlöpare sker enskilt och direkt efter varandra, detta för att mobbarna inte skall få en chans att talas vid.

Lösningssinriktade arbetsmetoder:

Tyngdpunkten sätts på hur vi kommer vidare snarare än att låta problemet i sig få betydelse. Det gäller att söka olika lösningsmodeller och väga deras effekter mot varandra samt försöka finna den lättaste vägen till den lösning man strävar efter.

1. kartlägger situationen: konstaterar att den inte fungerar på ett önskvärt sätt.
2. definition av mål (dröm/vision).
3. utvecklar och samlar idéer för att nå målet.
4. kartlägger de resurser som redan finns (t.ex. i klassen bland studeranden).
5. jmf fördelar och nackdelar: vilken är nyttan, vad blir avigsidan, hurdan hjälp behöver vi?
6. vem kan lägga märke till att vi är på väg mot målet? Vilka är kännetecknen?
7. beslut om hur vi skall jobba.
8. genomför planerna.
9. ger erkänsla åt dem som medverkat till att nå målet (tack och beröm!).

Ansvarstrappan (Ben Furman, Tapani Ahola och Harri Hirvihuhta):

Den som gjort orätt:

- a) går med på att diskutera det som hänt och erkänner sina gärningar.
- b) visar sig förstå de negativa följderna av sin gärningar.
- c) ber om ursäkt för det orätta de har gjort.
- d) går med på de följder som gemensamt har överenskommit med och andra berörda parter, försoning.
- e) lovar att inte upprepa gärningen och på förhand kommer överens om vad som blir följden om de inte håller sitt löfte. Visar ansvarskänsla genom att på något sätt delta i att förebygga liknande orätta gärningar.

Studerandena uppmanas att själva berätta för föräldrarna. Kontakt med hemmen görs då det bedöms som nödvändigt. Föräldrarna är en resurs i arbetet mot mobbing.

En kontinuerlig uppföljning är viktig. Under de följande dagarna fortsätter man samtalen, detta för att mobbarna ska förstå att skolan håller ögonen på dem och inte låter saken bero. Man håller kontakten och checkar av någon 1 gång i veckan och senare var 14:e dag.

Ytterligare stöd för den mobbade, mobbarna och för de passiva skall också kunna ges i olika former. T.ex. genom upprepade stödsamtal hos kurator, läraren och i klassen.

Skolans beredskap på disciplinära åtgärder så som (se äv. skolans ordningsregler):

- avlägsnas från klassen
- skriftlig varning
- relegering
- anmälan till barnskyddsmyndigheten (ifall under 18)
- brottsanmälan
- polisundersökning ibland nödvändig

Övrigt:

- Vem som helst kan bli mobbad.
- Avundsjuka. Den mobbade kan tappa självförtroendet helt.
- Tysta blyga, rädda, vågar inte säga ifrån. De TESTAS, SÄTTS PÅ PROV AV ANDRA STUDERANDEN: hur reagerar hon/han om...
- Man har rätt att säga ifrån: NEJ! DU FÅR INTE! GÅ BORT! LÅT BLI!
- Vuxna säger: Så gör man inte! Fnissar inte! Inga miner!
- En vuxen kan säga: "Du sa hora... vi säger inte så för det upplevs som kränkande"
- Den som mobbar kan ha ett mycket dominant sätt och har utmanande ledaregenskaper, det gäller att stärka det goda hos mobbaren.
- Att skvallra = att hjälpa
- De känslor som ett mobbningsoffer går igenom= de känslor som ett incestoffer går igenom
- Även en lärare kan mobba... förmedlar åt studeranden att det är fritt fram.

Litteratur om mobbing:

Gunnar Höistad, "Mobbing", Informationsförlaget, 1994
Svein Otto Aarland, "Mobbing och våld – hur du förebygger." Natur och Kultur, 1988
Barbro Goldinger, "Familjegrupeer i skolan." Wahlström och Widstrand, 1979
Eric Horning, "Mobbing går att stoppa!" Penman Läromedel, 1988
Dan Olweus, "Mobbing. Vad vi vet och vad vi kan göra." Liber Utbildningsförlaget, 1986
Erling Roland, "Mobbing. Att förebygga och bearbeta gruppvåld bland barn och ungdomar." Liberförlag, 1983
Dag Björndell, "Att åtgärda mobbing och våld i skolan." Ekelunds förlag, 1987
Peter-Paul Heinemann, "Mobbing – gruppvåld bland barn och vuxna." Natur och Kultur, 1987
Anatol Pikas, "Så stoppar vi mobbing." Prisma, 1975
Anatol Pikas, "Så bekämpar vi mobbing i skolan." AMA dataservice förlag, Uppsala, 1987
Heinz Leymann, "Vuxenmobbing. Om psykiskt våld i arbetslivet." Studentlitteratur, 1986
Peter Pohl, "Vi kallar honom Anna." (Roman) AWE/Gebbers, 1987
William Golding, "Flugornas herre." (Roman)
Gösta Knutsson, böckerna om Pelle Svanslös